

บทที่ ๑

บทนำ

ความเข้าใจและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ เป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็น ความรู้ ความเข้าใจ ดังที่ แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro) ได้ให้ความหมายของภาษามา "เป็นสื่อกลางแห่งความคิดและการกระทำของมนุษย์ เป็นตัวจักรกลแห่งการสื่อสารติดต่อ" อย่างไม่ก็ตามการสื่อสารติดต่อกันภายในสังคมคนเพียงอย่างเดียวนั้น ย่อมไม่เพียงพอโดยเฉพาะในสังคมปัจจุบัน มนุษย์จำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อใช้เป็นสื่อในการติดต่อให้เกิดความรู้ ความคิดเห็นในกว้างขวางขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป ความรู้ในภาษาของตนเองเพียงอย่างเดียวอาจจะเพียงพอก็จริง แต่เมื่อมีความปรารถนาที่จะคบหาสมาคมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่นในสังคมอื่น จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาอื่นนอกเหนือจากภาษาของตนเอง

ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนมักจะนำเอากฎเกณฑ์การใช้ประโยคหรือคำในภาษาของตนเองมาเชื่อมโยงกับการเรียนภาษาต่างประเทศ รอเบิร์ต ลาโด (Robert Lado) กล่าวว่า การเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างของภาษาที่จะเรียนกับภาษาของผู้เรียนจะช่วยให้ปัญหาในการเรียน โดยผู้เรียนจะใช้ลักษณะโครงสร้างในภาษาของตนเองแทนลักษณะโครงสร้างของภาษาต่างประเทศที่ทางออกไป ส่วนลักษณะโครงสร้างใดที่คล้ายกันจะไม่ใช่ปัญหาในการเรียน

* Mary Finocchiaro, English as a Second Language : From Theory to Practice (New York : Regents Publishing Company, Inc., 1974), p. 3.

ตั้งรับการ เรียนภาษาต่างประเทศจึงมุ่ง เรียนปัญหาหรือส่วนที่ต่างไปจากภาษาของตนนั่นเอง

ชาร์ล ซี. ฟรีส (Charles C. Fries) กล่าวว่า ความสำเร็จในการสอนภาษาต่าง-ประเทศนั้น ขึ้นอยู่กับความชำนาญของผู้เรียนในการใช้ของประกอบของภาษา ซึ่งประกอบด้วย เสียง คำพ. โครงสร้าง และลักษณะทางสัทคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน แบบเรียนที่ใช้อย่างสำคัญ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาของนักเรียน และภาษาที่จะเรียนอย่างถาวร และบทเรียนที่เขียนโดยยึดถือการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะของภาษาที่ต้องการ เรียนและภาษาของผู้เรียนอย่างมีระบบ ถือว่ามีประสิทธิภาพที่สุด^๒

เฉลา ไชยรัตน์ ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างของภาษาดังกลุ่มกับภาษาไทย และได้สรุปการเรียนภาษาต่างประเทศว่า ผู้เรียนมักจะนำลักษณะโครงสร้างของภาษา รวมทั้งกฎเกณฑ์ในการใช้ภาษาของตนมาเชื่อมโยงกับภาษาที่เรียนอยู่^๓

จึงอาจสรุปได้ว่า ในการเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผลนั้น ควรมีการ เปรียบเทียบ ลักษณะโครงสร้างของภาษาที่จะเรียนกับภาษาของผู้เรียน เพื่อทราบวาลักษณะใดบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน และลักษณะใดบางอย่างที่แตกต่างกัน ลักษณะที่คล้ายคลึงกันนั้น ผู้เรียนจะเรียนได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะสามารถเชื่อมโยงกับภาษาของตน ส่วนลักษณะที่แตกต่างกันนั้นจะเป็นปัญหาต่อผู้เรียนควรให้ความ สำคัญ เอาใจใส่และเน้นฝึกฝนให้มาก

^๑Robert Lado, Language Testing, 5d ed. (London : Longmans Green and Co., Ltd., 1967), pp. 16-17.

^๒Charles C.Fries, Teaching and Learning English as a Foreign language (Ann Arbor : University of Michigan Press, 1948), pp. 3-9.

^๓Chalao Chaiyaratana, "A Comparative Study of English" (Ph.D. Dissertation Indiana University, 1961), pp. 104-105.

นิกเกิ้ล และแวกเนอร์ (Gerhard Nickel and K. Heinz Wagner) กล่าวว่า ในการเปรียบเทียบลักษณะของภาษานั้น ปัจจุบันไวยากรณ์ที่สามารถอธิบายลักษณะของภาษาได้ที่ดีที่สุดคือ ไวยากรณ์ปริวรรต (Transformational Grammar) และไวยากรณ์ได้ประโยชน์ของการนำเอาไวยากรณ์ปริวรรตมาใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบภาษาดังนี้

- ๑. ความแตกต่างระหว่างภาษา ก็คือ ความแตกต่างระหว่างระบบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของภาษานั้นเอง ไวยากรณ์ปริวรรตจึงสามารถอธิบายลักษณะความแตกต่างนี้ได้ดีกว่าไวยากรณ์แบบอื่น
- ๒. ไวยากรณ์ปริวรรต เป็นไวยากรณ์ที่ศึกษาถึงโครงสร้างลึก (deep structure) และโครงสร้างผิว (surface structure) ของภาษา จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบภาษา

นอกจากนี้ไวยากรณ์ปริวรรตยังนำไปสู่วิธีการสอนที่จะทำให้นักเรียนใช้ภาษาต่างประเทศได้ในลักษณะเดียวกับภาษาของตนเอง

การเปรียบเทียบภาษาสองระบบไม่ใช่สิ่งที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนรู้ภาษาที่สองเพียงอย่างเดียว ได้มีการวิจัยการเรียนรูภาษาควยวิธีที่นักภาษาศาสตร์เรียกว่า การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกมาจริง ๆ ของผู้เรียน โอลด์ ซาพอร์ตา (Sol Saporta) กล่าวว่าวิธีการวิเคราะห์ภาษาโดยคจากข้อผิดพลาดของผู้เรียนนี้ เป็นเทคนิคที่สำคัญในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการเตรียมบทเรียน เพราะครูสามารถทราบถึงชนิดของข้อผิดพลาดที่เริ่มในแต่ละระดับชั้นอาจจะทำผิด นอกจากนั้นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนจะช่วยให้ผลการเปรียบเทียบภาษากับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ได้ ซึ่งทุกข้อสอบการทำนายที่ได้จากการเปรียบเทียบภาษาและสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาให้ได้ดี

^๑ Gerhard Nickel and K. Heinz Wagner, "Contrastive Linguistics and Language Teaching," IRAL, 6 (1968): 239-240.

^๒ Sol Saporta, "Applied Linguistic and Generative Grammar," in Trends in Language Teaching, ed. A. Waldman (New York : McGraw-Hill Book Company, 1969), pp. 87-88.

โครงสร้างทางภาษาที่สำคัญ โครงสร้างหนึ่ง ซึ่งจะพบบ่อยครั้งและเป็นปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ประโยคขยาย (Complementation) ผู้เรียนมักจะใช้ประโยคขยายในภาษาอังกฤษผิดอยู่เสมอ ๆ แต่ยังไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์อย่างจริงจังนัก ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิเคราะห์

- ๑. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะและวิธีใช้ประโยคขยายในภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามหลักภาษาศาสตร์
- ๒. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการใช้ประโยคขยายภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย
- ๓. เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยคขยายภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ขอบเขตของงาน

- ๑. การศึกษาวิเคราะห์ประโยคขยายในภาษาอังกฤษและภาษาไทยนี้เป็นไปอย่างมีระบบตามหลักภาษาศาสตร์ และจากการวิเคราะห์เชิงเชิงข้อถ้อยคำ
- ๒. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบจากผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในรั้วมหาวิทยาลัย ๓ ท่าน ว่ามีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้
- ๓. ตัวอย่างประชากรที่รับการทดสอบ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างที่เชื่อถือได้

ขอบเขตของการศึกษาวิเคราะห์

- ๑. การศึกษาเปรียบเทียบประโยคขยายครั้งนี้ จะศึกษาประโยคขยายใน ๒ ลักษณะ คือ ประโยคขยายนามวลี (Noun Phrase Complementation) และประโยคขยายกริยาวลี

(Verb Phrase Complementation) ซึ่งนำหน้าด้วยคำนำหน้าประโยคขยาย (Complementizer) 'that', 'for..to' และ 'poss...ing' เท่านั้น

๕. ตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน ๔๕ คน โดยไม่จำกัดความสามารถทางด้านสติปัญญาซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา โดยการสุ่มจากนักศึกษาระดับประมาณร้อยละ ๑๐ ของนักศึกษาแต่ละคณะ ดังนี้

คณะศิลปศาสตร์	ซึ่งมีจำนวนนักศึกษา	๔๗๕ คน	สุ่มมาจำนวน	๔๕ คน
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	" — "	๔๓๘ คน	"	๔๐ คน
คณะนิติศาสตร์	" — "	๓๗๐ คน	"	๓๐ คน
คณะศึกษาศาสตร์	" — "	๓๔๕ คน	"	๒๖ คน
คณะรัฐศาสตร์	" — "	๒๓๖ คน	"	๒๑ คน
แผนกอักษรวารสารศาสตร์— และสื่อสารมวลชน	" — "	๑๓๕ คน	"	๑๑ คน
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	" — "	๔๕ คน	"	๗ คน

ความจำกัดของการศึกษาวิเคราะห์

ในระยะเวลาที่ทำการทดสอบการใช้ประโยคขยายของนักศึกษานั้น เป็นระยะใกล้สอบประจำภาค ผู้สอบอาจมีความกังวลใจ ไม่สบายใจหรือเกิดความเครียดที่จะทำแบบทดสอบเนื่องจากทราบว่า ผลการสอบมีได้มีผลต่อคะแนนการศึกษา จึงขาดความตั้งใจจริงในการทำแบบสอบ ซึ่งอาจทำให้ ผลการสอบคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้

วิธีดำเนินการวิเคราะห์

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องประโยคขยายภาษาอังกฤษและภาษาไทย
๒. วิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะและวิธีใช้ประโยคขยายในภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามหลักภาษาศาสตร์

๓. สร้างแบบสอบความสามารถในการใช้ประโยคขยายภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา
 ชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยอาศัยผลจากการวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าหนังสือ "The Grammar
 of English Predicate Complement Constructions" ของ Peter A.
 Rosenbaum และแบบเรียนภาษาอังกฤษ "Intergrated Syntactic - Semantic
 Exercises" ของแผนกวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งใช้เป็นแบบเรียนในวิชา
 พื้นฐานภาษาอังกฤษชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นหลักในการสร้างแบบสอบ จำนวน ๘๖ ข้อ
 แบ่งเป็น

๓.๑	ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)	จำนวน ๓๕ ข้อ
๓.๒	ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion)	จำนวน ๒๐ ข้อ
๓.๓	ข้อสอบให้เขียนข้อความสั้น ๆ (Short Answer)	จำนวน ๑๕ ข้อ

๔. นำแบบสอบที่สร้างแล้วไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

๕. นำแบบสอบที่สร้างแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ ๑ จำนวน
 ๕ คน เพื่อดูความเหมาะสมของคำสั่งและเวลาที่ใช้ในการสอบ พบว่า

นักศึกษาคนที่หนึ่งใช้เวลาในการทำแบบสอบ	๔๕ นาที
นักศึกษาคนที่สองใช้เวลาในการทำแบบสอบ	๕๒ นาที
นักศึกษาคนที่สามใช้เวลาในการทำแบบสอบ	๕๕ นาที
นักศึกษาคนที่สี่ใช้เวลาในการทำแบบสอบ	๖๐ นาที
นักศึกษาคนที่ห้าใช้เวลาในการทำแบบสอบ	๖๒ นาที

เฉลี่ยเวลาที่นักศึกษาสามารถทำข้อสอบได้ คือ ๕๕ นาที

แล้วนำแบบสอบนี้ไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

๖. นำแบบสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 โดยกำหนดเวลาในการทำข้อสอบ ๖๐ นาที

๗. วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อผิดพลาดและปัญหาในการใช้ประโยคขยาย โดยวิธีหาค่าเป็นร้อยละ
 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๘. สรุปผลการวิเคราะห์

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิเคราะห์

๑. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารในการคัดเลือกบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับประโยคขยายภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง
๒. เป็นแนวทางแก่ผู้สอนในการปรับปรุงการสอนประโยคขยายภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัย
๓. เป็นแนวทางแก่ผู้แต่งตำราเรียนและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง ระดับมหาวิทยาลัย
๔. เป็นแนวทางในการศึกษากันคว่ำวิจัยต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์

ประโยคขยาย (Complementation)	หมายถึง อนุประโยคซึ่งขยายประโยคใหญ่ โดยมีคำนำหน้าประโยคขยายเป็นกัณฑ์ชี้
คำนำหน้าประโยคขยาย (Complementizer)	หมายถึง คำที่ปรากฏหน้าประโยคขยาย ทำหน้าที่เชื่อมประโยคใหญ่กับประโยคขยาย
คำนาม (Noun)	หมายถึง คำที่ใช้เรียก คน สัตว์ สิ่งของ ในที่นี้รวมถึงคำสรรพนามหรือคำที่ใช้แทนชื่อคน สัตว์ และสิ่งของด้วย
คำช่วยกริยา (Auxiliary)	หมายถึง คำที่นำมาใช้ช่วยขยายคำกริยา เพื่อให้ได้ใจความชัดเจนขึ้น
ประโยคขยายนามวลี (Noun Phrase Complementation)	หมายถึง ประโยคขยายซึ่งทำหน้าที่เป็นคำนามซึ่งเป็นกรรม หรือประธานของประโยคใหญ่
ประโยคขยายกริยาวลี (Verb Phrase Complementation)	หมายถึง ประโยคขยายซึ่งทำหน้าที่ขยายคำกริยาของประโยคใหญ่
กริยา (Verb)	หมายถึง คำที่บ่งชี้การกระทำในภาษาไทย
คำนำหน้านาม (Determiner)	หมายถึง คำที่นำหน้าคำนาม เช่น a, an, the, some, any, etc.

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

Comp.	=	Complementizer
PP.	=	Prepositional Phrase
N.	=	Noun
Aux.	=	Auxiliary
NP.	=	Noun Phrase
Adj.	=	Adjective
Adv.	=	Adverb
V.	=	Verb
MV.	=	Main Verb
V _T	=	Transitive Verb
V _I	=	Intransitive Verb
S.	=	Sentence
Poss.	=	Possessive
Det.	=	Determiner
Opt.	=	Optional rule
Oblig.	=	Obligatory rule
*	=	เครื่องหมายที่โรยหน้าหน้าด้วยบางประโยคที่คิดหลัก ไวยากรณ์ หรือประโยคที่ไม่ใช้กันโดยทั่วไป
/	=	เครื่องหมายที่ใช้แสดงการตัดหรือตัดออกไป
{ }	=	เครื่องหมายแสดงว่าคำที่อยู่ในวงเล็บนั้นตัวใดตัวหนึ่ง อาจจะปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ แต่ต้องมีคำปรากฏ ในตำแหน่งนั้นอย่างน้อย ๑ ตัว
[]	=	เครื่องหมายแสดงว่าคำที่อยู่ในวงเล็บนั้นเป็นหน่วยหนึ่ง หน่วยเดียวกัน

()	=	เครื่องหมายแสดงว่าค่าหรือวลีที่อยู่ในวงเล็บอาจจะปรากฏ หรือไม่ปรากฏในตำแหน่งของโครงสร้างประโยคนั้นก็ได้
X	=	คำใด ๆ ก็ตามที่จะปรากฏหน้าคำที่อ้างถึง
Y	=	คำใด ๆ ก็ตามที่จะปรากฏหลังคำที่อ้างถึง
Z	=	คำใด ๆ ก็ตามที่จะปรากฏหลังคำที่อ้างถึงและหลัง Y
#	=	เครื่องหมายแสดงว่าไม่มีคำนำหน้าหรือต่อท้าย
⇒	=	เครื่องหมายแสดงลักษณะโครงสร้างของประโยคที่ได้จากการใช้กฎไวยากรณ์ปริวรรต
—	=	เครื่องหมายแสดงลักษณะโครงสร้างของหน่วยวลี